

Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali

I. Dispoziții generale

1. Prezentul regulament stabilește condițiile și modul de susținere financiară a campaniilor electorale ale concurenților electorali, precum și procedura de prezentare organelor electorale a rapoartelor privind veniturile și cheltuielile acestora.

2. Prevederile prezentului regulament se aplică în cazul finanțării campaniilor electorale ale concurenților electorali în alegerile parlamentare, prezidențiale sau locale, precum și participanților la referendumul de orice nivel.

3. Raporturile juridice privind condițiile, modul, restricțiile și responsabilitățile finanțării campaniilor electorale ale concurenților electorali în cazul alegerilor parlamentare noi sînt reglementate de Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale, aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr. 3352 din 4 mai 2015, cu modificările ulterioare.

4. În sensul prezentului Regulament, următoarele noțiuni semnifică:

campanie electorală – perioadă de activitate care se desfășoară, în condițiile capitolului 7 din Codul electoral, cu scopul de a-i determina pe alegători să-și exprime voturile pentru alegerea unui sau altui concurent electoral și care începe, pentru fiecare concurent electoral, la data înregistrării acestuia, de către Comisia Electorală Centrală în cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale sau de către consiliul electoral de circumscripție în cazul alegerilor locale, și se încheie la data excluderii concurentului electoral din alegeri sau în ziua votării;

finanțarea campaniilor electorale – finanțarea ori susținerea materială sub orice formă a concurenților electorali de către stat, persoane fizice și/sau persoane juridice;

fond electoral – cont deschis la bancă cu mențiunea „Fond electoral” destinat în exclusivitate virării mijloacelor financiare proprii ale concurentului electoral și cele primite de la persoanele fizice din veniturile obținute în țară sau în afara țării și/sau juridice din țară, în scopul finanțării campaniei electorale a respectivului concurent electoral;

rapoarte privind finanțarea campaniei electorale – rapoartele concurentului electoral privind fluxul mijloacelor bănești, inclusiv mijloacelor financiare acumulate, sursele de proveniență a acestora și cheltuielile efectuate în campania electorală, precum și toate serviciile și acțiunile prestate cu titlu gratuit de persoane fizice și juridice și toate acțiunile de voluntariat.

5. În cadrul organizării și desfășurării referendumurilor, prevederile prezentului Regulament vor fi aplicate în modul corespunzător pentru toți participanții la referendum.

II. Condițiile și modul de finanțare a campaniilor electorale

6. Finanțarea campaniilor electorale la alegerile parlamentare, prezidențiale, locale și referendumuri se efectuează cu respectarea următoarelor condiții:

a) în termen de 3 zile bancare de la data înregistrării sale la Comisia Electorală Centrală sau la consiliul electoral de circumscripție, concurentul electoral deschide la bancă un cont cu mențiunea „Fond electoral”, ale cărui mijloace se utilizează în exclusivitate pentru finanțarea sa;

b) în decurs de 24 de ore de la deschiderea contului, concurentul electoral/trezorierul acestuia comunică în scris Comisiei Electorale Centrale sau, după caz, consiliului electoral de circumscripție datele bancare respective;

c) concurentul electoral care nu-și deschide la bancă un cont cu mențiunea „Fond electoral” informează despre aceasta Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de

circumscripție, în termen de 3 zile de la înregistrarea sa, și desfășoară doar activități de campanie sau promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare;

d) concurentul electoral propune pentru înregistrare, la Comisia Electorală Centrală sau, după caz, la consiliul electoral de circumscripție, o persoană responsabilă de finanțele sale (trezorier), care va asigura și întocmirea rapoartelor privind finanțarea campaniei concurentului electoral, precum și prezentarea acestora în termen.

7. Informațiile stabilite la pct. 5 se prezintă, după cum urmează:

a) Comisiei Electorale Centrale - în cazul concurenților electorali la alegerile parlamentare și prezidențiale, în cazul partidelor politice și blocurilor electorale care desemnează candidați la alegerile locale și în cazul participanților la referendum de orice nivel;

b) consiliului electoral de circumscripție - în cazul candidaților independenți la alegerile locale.

8. Partidele politice și blocurile electorale care au desemnat candidați la alegerile locale deschid la bancă un singur cont cu mențiunea „Fond electoral” și propun pentru înregistrare la Comisia Electorală Centrală o persoană responsabilă de finanțe (trezorier). Toate mijloacele financiare aferente finanțării campaniei electorale a candidaților înregistrați din partea partidelor și blocurilor electorale vor fi gestionate prin intermediul acestui cont.

9. În campania electorală, partidele politice care au desemnat candidați în alegeri au dreptul să accepte donații doar direct pe contul „Fond electoral”.

10. Plafonul general pe țară al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Fond electoral” constituie 0,05% din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul respectiv. Plafonul maxim pentru fiecare circumscripție electorală se determină de către Comisia Electorală Centrală prin înmulțirea coeficientului stabilit de către Comisie cu numărul de alegători din circumscripția respectivă. Coeficientul se calculează prin împărțirea plafonului general al mijloacelor financiare pe țară la numărul total de alegători din țară.

11. Pentru finanțarea campaniilor electorale pot fi utilizate doar resursele financiare provenite din activitatea de salariat, de întreprinzător, științifică sau de creație, desfășurate de către cetățenii Republicii Moldova, atât pe teritoriul țării, cât și în afară.

12. Operațiunile de încasare în contul „Fond electoral” se vor efectua exclusiv în moneda națională.

13. Persoanele fizice au dreptul să doneze concurentului electoral pînă la 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv, iar persoanele juridice, pînă la 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv.

14. În cazul cetățenilor cu venituri obținute în afara țării, plafonul donațiilor nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv.

15. În cazul cetățenilor care au statut de persoane cu funcții de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, plafonul donațiilor nu poate depăși 10% din venitul anual al acestora, totodată, acesta nu poate depăși 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv.

16. O persoană fizică poate face donații în numerar în valoare de pînă la 3 salarii medii pe economie pe anul respectiv, iar donațiile ce depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare.

17. Persoanele fizice care donează bani în numerar vor completa un formular, al cărui model este dat în Anexa nr. 1 la prezentul Regulament. Formularele completate se anexează la documentele contabile ale concurentului electoral.

18. Persoanele juridice pot face donații doar prin virament direct în contul „Fond electoral”, depunînd și o Declarație pe propria răspundere privind inexistența cotei de stat, străine sau mixte în capitalul social și lipsa restricțiilor prevăzute la pct. 22 subpct. 1) lit. e), g) și h) din prezentul Regulament, al cărui model este dat în Anexa nr. 2.

Persoana juridică care virează mijloace bănești în contul „Fond electoral” este obligată să informeze acționarii sau membrii săi despre operațiunile astfel efectuate.

19. Donațiile în numerar pot fi utilizate doar după depunerea lor în contul „Fond electoral”. În termen de 2 zile bancare de la acceptarea acestora, concurentul electoral este obligat să le depună în contul „Fond electoral”.

20. Donațiile prin operațiuni bancare pot fi efectuate prin intermediul conturilor de card bancar deschise în băncile din țară sau de peste hotare și/sau prin virament (transfer bancar) în contul „Fond electoral”. Donațiile prin virament se confirmă prin documente primare întocmite de instituțiile financiare naționale care au încasat și au efectuat viramentul, sau de concurentul electoral, în cazul donațiilor de peste hotare, cu indicarea obligatorie a numelui, prenumelui, IDNP (în cazul persoanelor fizice), datei, lunii, anului nașterii, funcției deținute (ocupației), locului de muncă, denumirii, IDNO (în cazul persoanelor juridice), precum și a destinației plății.

21. Concurentul electoral va efectua viramente din contul „Fond electoral” doar pentru cheltuielile prevăzute în modelul Raportului privind finanțarea campaniei electorale. Utilizarea mijloacelor financiare din contul „Fond electoral” poate fi efectuată doar după declararea lor în scris la Comisia Electorală Centrală sau la consiliul electoral de circumscripție în cazul candidaților independenți la alegerile locale, conform modelului din Anexa nr. 3 la prezentul Regulament.

22. Ultimele achitări din contul „Fond electoral” se fac cel târziu în ziua de vineri înainte de ziua alegerilor. Se interzice efectuarea viramentelor din acest cont după prezentarea raportului conform termenului prevăzut la pct. 21 din prezentul Regulament, iar la expirarea acestui termen instituția financiară blochează orice operațiuni în contul respectiv.

23. Concurenților electorali li se interzice:

- 1) să fie finanțați de către:
  - a) cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani;
  - b) cetățenii Republicii Moldova în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei;
  - c) persoane anonime sau în numele unor terți;
  - d) persoane fizice care nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova;
  - e) persoane juridice care în ultimii trei ani înainte de începerea perioadei electorale au încheiat contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii în sensul Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice;
  - f) organizațiile necomerciale, sindicale, de binefacere sau religioase;
  - g) autoritățile publice, organizațiile, întreprinderile, instituțiile publice, alte persoane juridice finanțate din bugetul de stat sau care au capital de stat, cu excepția cazurilor în care acordarea de servicii sau susținere materială sînt în mod expres prevăzute de legislație;
  - h) persoane juridice din străinătate, inclusiv cele cu capital străin sau mixt;
  - i) alte state;
  - î) organizații internaționale, inclusiv organizații politice internaționale;
- 2) să folosească în scopuri personale mijloace financiare virate în contul „Fond electoral”;
- 3) să ofere sume de bani, cadouri, bunuri materiale fără plată, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, care nu cad sub incidența normei stabilite la art. 41 alin. (6) din Codul electoral;
- 4) să utilizeze mijloace financiare, altele decît din contul „Fond electoral”;
- 5) să folosească fonduri financiare și materiale nedeclarate sau să depășească cheltuielile peste plafonul general stabilit la pct. 10 din prezentul Regulament.

III. Prezentarea și examinarea rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale

24. Concurentul electoral care va desfășura campania electorală cu implicarea resurselor financiare și materiale este obligat să prezinte rapoarte care vor conține informații despre veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, după cum urmează:

1) în cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și partidelor politice/blocurilor electorale la alegerile locale - Comisiei Electorale Centrale:

a) în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și, ulterior, săptămînal;

b) cel tîrziu cu 2 zile înainte de alegeri, pentru întreaga campanie electorală (raport final);

2) candidații independenți, în cazul alegerilor locale, depun rapoartele la consiliul electoral de circumscripție:

a) în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și, ulterior, o dată la două săptămîni;

b) cel tîrziu cu 2 zile înainte de alegeri, pentru întreaga campanie electorală (raport final);

3) în cazul referendumului de orice nivel - Comisiei Electorale Centrale:

a) în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și, ulterior, o dată la două săptămîni;

b) cel tîrziu cu 2 zile înainte de referendum, pentru întreaga campanie electorală (raport final).

25. Partidele politice, a căror candidați au fost înregistrați în calitate de concurenți electorali și intenționează să transfere pe contul „Fond electoral” mijloace financiare proprii deținute pe contul lor, vor prezenta Comisiei Electorale Centrale la data începerii campaniei electorale un raport financiar conform modelului stabilit de Comisie în baza prevederilor cuprinse la art. 43 alin. (1) și (7) din Codul electoral.

Mijloacelor financiare proprii raportate conform prezentului punct nu li se aplică restricția ce vizează plafonul pentru persoanele juridice, prevăzută la pct. 13 din prezentul Regulament.

26. Raportul privind finanțarea campaniei electorale, al cărui model este dat în Anexa nr. 4, reprezintă o informație totalizatoare pentru o anumită perioadă, care cuprinde inclusiv:

a) borderoul donațiilor de la persoanele fizice primite în numerar;

b) borderoul donațiilor rambursate ca urmare a depășirii plafoanelor stabilite de Codul electoral;

c) borderoul donațiilor oferite în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii.

27. În cazul alegerilor locale, partidele politice și blocurile electorale prezintă Comisiei cheltuielile din campania electorală pentru fiecare circumscripție electorală în care au candidați înregistrați la alegeri.

28. Concurentul electoral/trezorierul acestuia are obligația să evalueze și să indice în rapoartele financiare toate serviciile și acțiunile prevăzute la art. 43 alin. (8) din Codul electoral, care au fost prestate gratuit de către persoane fizice și juridice, precum și toate acțiunile de voluntariat în perioada campaniei electorale.

29. Instituția bancară, în care este deschis contul cu mențiunea „Fond electoral”, va informa săptămînal, în ziua de vineri, precum și la cerere, Comisia Electorală Centrală despre fluxul mijloacelor bănești în acest cont, conform modelului din Anexa nr. 5.

30. Raportul privind finanțarea campaniei electorale va fi prezentat conform termenelor și modelelor stabilite la pct. 21, 23 și 24 din Regulament, atît în formă electronică, cît și pe suport de hîrtie în două exemplare, semnate de către trezorierul și concurentul electoral. La recepționarea raportului, organul electoral va indica pe formularele prezentate data și ora recepționării acestuia și va înmîna un exemplar concurentului electoral.

31. Raportul privind finanțarea campaniei electorale prezentat în condițiile pct. 23 trebuie să fie completat integral la toate compartimentele, iar în compartimentele la care nu s-au înregistrat valori se va indica cifra „0”. Responsabilitatea privind corectitudinea și veridicitatea informațiilor despre donatori, atît din țară, cît și din afara țării, îi revine concurentului electoral, sub sancțiunea de a răspunde potrivit legislației în vigoare.

32. Raportul privind finanțarea campaniei electorale este verificat de către organul electoral, sub aspectul caracterului complet al informației și în corespundere cu cerințele privind întocmirea acestuia, care ulterior adoptă o hotărâre în acest sens.

33. În cazul în care raportul este incomplet, Comisia Electorală Centrală/consiliul electoral de circumscripție are dreptul să solicite concurentului electoral prezentarea datelor suplimentare, acesta fiind obligat să le ofere în termen de 3 zile lucrătoare din momentul solicitării.

34. Rapoartele recepționate de către Comisia Electorală Centrală sînt plasate pe pagina web oficială a Comisiei în termen de 48 de ore de la acceptarea lor, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

35. În cazul rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale a candidatului independent la alegerile locale, consiliul electoral de circumscripție va asigura, în termen de 2 zile de la recepționare, accesul persoanelor interesate la rapoartele prezentate și le va expedia spre publicare pe paginile web ale autorităților administrației publice locale, respectînd legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

36. Pentru nerespectarea prevederilor prezentului Regulament, concurentul electoral poartă răspundere conform legislației în vigoare.